

Strategija regionalnog razvoja pograničnog područja

Koprivničko-križevačka županija

IPA prekogranični program
Mađarska-Hrvatska

Sadržaj:

I. Uvodna analiza Koprivničko-križevačke županije.....	4
II. Analiza dionika	7
Koprivničko-križevačka županija	7
Jedinice lokalne samouprave.....	7
PORA Razvojna agencija Podravine i Prigorja za promicanje i provedbu razvojnih aktivnosti u Koprivničko-križevačkoj županiji.....	7
Zavod za prostorno uređenje Koprivničko-križevačke županije	8
Županijska uprava za ceste	8
Turistička zajednica Koprivničko-križevačke županije	8
Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Koprivničko-križevačke županije	9
Hrvatska obrtnička komora Obrtnička komora Koprivničko-križevačke županije	9
Hrvatska gospodarska komora Županijska komora Koprivnica	9
Koprivnički poduzetnik d.o.o.	10
Ured državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji	10
Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Križevci	10
Hrvatska poljoprivredna agencija	10
Hrvatska poljoprivredna komora.....	11
Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije	11
Ministarstvo poduzetništva i obrta.....	11
Ministarstvo gospodarstva.....	11
Ministarstvo poljoprivrede	12
Obrazovne institucije.....	12
Kulturne institucije.....	12

Gospodarski sektor.....	13
Civilno društvo.....	14
III. SWOT analiza Koprivničko-Križevačke županije	15
IV. Glavni izazovi	20
Regionalni razvoj i demografski pokazatelji.....	20
Prirodni resursi, zaštita okoliša, energija i gospodarenje otpadom.....	21
Infrastruktura	24
Gospodarstvo i tržište rada	25
Poljoprivreda i ruralni razvoj.....	27
Turizam	30
Obrazovna i socijalna infrastruktura	31
Civilno društvo.....	33
V. MEĐUSEKTORSKO PROBLEMSKO STABLO	34
VI. PRILOZI:.....	35

I. Uvodna analiza Koprivničko-križevačke županije

Koprivničko-križevačka županija smještena je u sjeverozapadnom dijelu Republike Hrvatske. S površinom od 1.748 km² sedamnaesta je po veličini županija u Hrvatskoj i čini 3,2% ukupne kopnene površine RH.

Graniči s pet susjednih županija - Međimurskom, Varaždinskom, Bjelovarsko-bilogorskom, Virovitičko-podravskom i Zagrebačkom županijom te s Republikom Mađarskom. Kroz RH prolaze dva važna koridora: Rajna-Dunav koridor (riječni pravac čiji dio prolazi granicom Hrvatske i Srbije) i Mediteranski koridor (željeznički pravac Rijeka-Zagreb-(Koprivnica)-Budimpešta) koji je osobito značajan za Koprivničko-križevačku županiju. Riječ je o koridorima koji su dio Osnovne prometne mreže EU odnosno dio TEN-T mreže.

Slika 1. Položaj Koprivničko-križevačke županije u Europi

Izvor: Zavod za prostorno uređenje Koprivničko-križevačke županije

Koprivničko-križevačka županija se sastoji od 25 jedinica lokalne samouprave podijeljenih u 264 naselja, od čega 3 grada (Koprivnica, Križevci i Đurđevac) i 22 općine. Sjedište Županije je Grad Koprivnica. Prema novoj statističkoj klasifikaciji prostornih jedinica Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 96/12), Koprivničko-križevačka županija spada u NUTS II regiju pod nazivom Kontinentalna Hrvatska zajedno s još 12 županija.

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, Koprivničko-križevačka županija ima ukupno 115.584 stanovnika, prosječna gustoća naseljenosti Koprivničko-križevačka županije iznosi 66,12 stan/km². Prosječna starost stanovništva županije je 41,6 godina. U stanovništvu Koprivničko-križevačke županije najviše je Hrvata, gotovo 96%. Najzastupljenije nacionalne manjine su Srbi (1,9%) i Romi (0,8%). Udio mađarske nacionalne manjine u ukupnom stanovništvu Koprivničko-križevačke županije je 0,08%.

Najviši postotak stanovnika, 42,8% ima završenu srednju stručnu spremu, visoko obrazovanih je 10,6 % dok završenu samo osnovnu školu ima 37% stanovnika. Bez škole je 1,5% stanovnika. U Koprivničko-križevačkoj županiji ima 0,8% nepismenog stanovništva što je jednako udjelu na razini Republike Hrvatske. Magistara i doktora znanosti ima 0,3% odnosno 0,1%.

Koprivničko-križevačka županija reljefno je pretežito nizinsko područje, umjerene kontinentalne klime s izraženim ekstremnim vrijednostima pojedinih klimatskih elemenata. Područje je blago vjetrovito. Prosječna količina oborina iznosi 850-900 mm. Količina padalina opada od zapada prema istoku; na Bilogori i Kalniku padne 900 mm, a u Prekodravlju 780 mm.

Područje Podравine velikim dijelom leži u aluvijalnoj nizini rijeke Drave i pripada Dravskom slivu (oko 65% područja Koprivničko-križevačke županije), dok područje Prigorja pripada Savskom slivu (oko 35% područja Koprivničko-križevačke županije).

Ukupna duljina rijeke Drave je 710,7 km. Od toga je u Hrvatskoj 322,8 km, a na području Koprivničko-križevačke županije duljina toka Drave je 64 km.

Najveća jezera smještena su uz rijeku Dravu: Šoderica s površinom 200 ha, Jegeniš 60 ha i Čingi-Lingi koji se sastoji od tri jezera površine 50 ha.

Šume zauzimaju površinu od 570 km² što čini 32,9 % ukupne površine Koprivničko-križevačke županije i 2,8 % šuma u RH, od čega državne šume zauzimaju površinu od 426,9 km².

Koprivničko-križevačka županija ima i značajan potencijal za korištenje geotermalnih voda, koji je također tek manjim dijelom istražen i korišten (samo jedno eksplotacijsko polje geotermalnih voda Lunjkovec-Kutnjak). Odobreni istražni prostori za istraživanje geotermalne vode su Legrad-1 i Ferdinandovac-1, dok se prostorno-planskom dokumentacijom predviđa iskorištavanje postojećih i prenamjena starih naftno-plinskih bušotina u geotermalne (Križevčanka 1-Križevci, Križevačko Vratno, Lunjkovec-Kutnjak, Dravka 1, F1D, F8-Ferdinandovac, Molve 32-Repaš, Leštan-Đurđevac), Gatalovo i Legrad. Na području Koprivničko-križevačke županije INA ima odobrenje za eksplotacijska polja nafte i plina: Legrad, Kutnjak-Đelekovec, Cvetkovec, Peteranec, Gola, Lepavina, Jagnjedovac, Mosti (sjeverni dio), Molve, Ferdinandovac, Čepelovac-Hampovica, Kalinovac, Stari Gradac (krajnji sjeverozapadni dio-područje Općine Kloštar Podravski), Šandrovac (krajnji sjeveroistočni dio-područje Grada Đurđevca) i Bilogora (područje Grada Đurđevca i Općine Kloštar Podravski). Područje Koprivničko-križevačke županije poznato je po bogatim nalazištima plina i nafte, osobito na području Općina Molve, Kalinovac, Virje, Gola i Ferdinandovac. Iz ležišta na području ovih Općina proizvodi se gotovo 70% ukupnih količina plina proizведенog u Republici Hrvatskoj. Najveći i najznačajniji pogon za proizvodnju nafte i plina je pogon u Općini Molve.

Na području Koprivničko-križevačke županije zaštićeno je 15 dijelova prirode u 6 kategorija zaštite te obuhvaća područje od ukupno 20.363,81 ha. Najveće zaštićeno područje je Regionalni park Mura-Drava s površinom od 16.780,85 ha.

Ekološka mreža NATURA 2000 zauzima ukupno oko 70.639,29 ha u Koprivničko-križevačkoj županiji.

Najznačajnije djelatnosti u gospodarstvu Koprivničko-križevačkoj županiji su prerađivačka industrija s ukupnim prihodima od 48 %, trgovina 28 %, poljoprivreda 8 % i građevinarstvo 6%.

Saldo vanjskotrgovinske razmjene u 2012. godini iznosio je 551 milijun kn. Posljednjih godina izvoz kontinuirano raste i veći je od uvoza.

U Koprivničko-križevačkoj županiji aktivno je ukupno 12 poduzetničkih zona u kojima svoju djelatnost obavlja ukupno 115 gospodarskih subjekata zapošljavajući 2.855 osoba, pretežito djelatnosti vezane uz prerađivačku industriju, trgovinu i usluge.

Ukupno poljoprivredno zemljište u funkciji iznosi oko 80.000,00 ha od čega je u privatnom vlasništvu 93,8% površine. Koprivničko-križevačka županija je područje s dominantnom stočarskom proizvodnjom koja zadnjih godina bilježi pad broja proizvođača. Također je u manjoj mjeri prisutna proizvodnja voća, povrća, ljekovitog bilja, vinogradarstvo i ratarstvo. Bilježi se kontinuirano povećanje ekološke proizvodnje.

Na području Koprivničko-križevačke županije trenutno djeluje pet Lokalnih akcijskih grupa (LAG) s više stotina članova iz sva tri sektora. Iako turizam ne bilježi velike prihode, područje Koprivničko-križevačke županije posjeduje značajne turističke potencijale posebice u vjerskom, vinskom, planinarskom, ciklo, kulturnom, sportskom, lovnom i ribolovnom turizmu.

II. Analiza dionika

Dionike razvoja Koprivničko-križevačke županije navest ćeemo po sektorima, a glavni kriterij pri izboru najznačajnijih dionika razvoja bio je njihov značaj u razvoju Koprivničko-križevačke županije, utjecaju na realizaciju mogućnosti navedenih u SWOT analizi te potencijalima za prijavu na natječaje koji će se raspisivati temeljem Operativnog programa Mađarska-Hrvatska 2014.-2020.

Koprivničko-križevačka županija

Koprivničko-križevačka županija je prema Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12 i 19/13) definirana kao jedinica područne (regionalne) samouprave u čijem samoupravnom djelokrugu su poslovi koji se odnose na obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje akata vezanih uz gradnju i prostorno uređenje za područje županije izvan područja velikog grada te druge poslove sukladno posebnim zakonima. Župan Koprivničko-križevačke županije zastupa Županiju te usmjerava djelovanje upravnih tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u obavljanju poslova iz njihova samoupravnog djelokruga, te nadzire njihov rad, što ima direktni utjecaj na cjelokupni razvoj Županije.

Jedinice lokalne samouprave

Jedinice lokalne samouprave temeljem Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12 i 19/13) definirane su kao općine i gradovi. U Koprivničko-križevačkoj županiji ukupno 22 općine i 3 grada ključni su nositelji cjelokupnog razvoja te u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove od lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana.

PORA Razvojna agencija Podravine i Prigorja za promicanje i provedbu razvojnih aktivnosti u Koprivničko-križevačkoj županiji

PORA Razvojna agencija Podravine i Prigorja je javna ustanova osnovana od strane Koprivničko-križevačke županije, a pravni je sljednik Centra za poduzetništvo Koprivničko-križevačke županije.

Osnovana je temeljem Zakona o ustanovama („Narodne novine“ broj 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08) i Odluke Županijske skupštine Koprivničko-križevačke županije („Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“ broj 8/97, 5/99, 2/04, 9/05, 11/06, 12/06.-pročišćeni tekst i 12/09, 5/12., 6/12.-pročišćeni tekst (utvrđio Odbora za statut i poslovnik), 8/13, 12/13. i 5/14.). Upisana je u Sudski registar Trgovačkog suda u Bjelovaru i od 19. siječnja 2007. godine u pravnom prometu posluje kao PORA Razvojna agencija Podravine i Prigorja za promicanje i provedbu razvojnih aktivnosti u Koprivničko-križevačkoj županiji.

Osnovna područja rada PORE su: jačanje kapaciteta za strateško planiranje i upravljanje regionalnim i ruralnim razvojem, poticanje investicija i poduzetništva, jačanje apsorpcijskih kapaciteta za korištenje sredstava iz fondova EU i promidžba Koprivničko-križevačke županije.

Osnovna zadaća rada PORE je koordinacija svih razvojnih aktivnosti na području Koprivničko-križevačke županije. Temeljem Pravilnika o upisniku regionalnih upravnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, agencija i drugih pravnih osoba osnovanih s ciljem učinkovite koordinacije i poticanja regionalnog razvoja („Narodne novine“ broj 53/10) PORA postaje regionalni koordinator za područje Koprivničko-križevačke županije zadužen za poslove koordinacije regionalnog razvoja.

Zavod za prostorno uređenje Koprivničko-križevačke županije

Zavod za prostorno uređenje Koprivničko-križevačke županije osnovan je 1995. godine kao jedan od odjela unutar Koprivničko-križevačke županije, a kao javna ustanova djeluje od 2008. godine temeljem Odluke o osnivanju Zavoda za prostorno uređenje Koprivničko-križevačke županije („Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“ broj 13/07, 12/09, 08/13, 12/13 i 02/14). Surađuje s relevantnim stručnjacima i ovlaštenim znanstvenim i stručnim institucijama, strukovnim udrugama, pravnim i fizičkim osobama u zemlji i inozemstvu, tijelima središnje državne uprave i tijelima područne, lokalne i mjesne samouprave. Također kontinuirano aktivno sudjeluje u međunarodnim projektima, priprema stručne podloge za razradu projekata i projektnih ideja. Zavod izgrađuje digitalnu bazu prostornih podataka za područje Koprivničko-križevačke županije (namjena površina, građevinska područja, prometna i komunalna infrastruktura, demografija, prirodna i kulturna baština, društvena infrastruktura). Prostorni plan Koprivničko-križevačke županije donesen je 20. srpnja 2001. godine. Prve Izmjene i dopune Prostornog plana Koprivničko-križevačke županije donesene su u srpnju 2007. godine. Druge Izmjene i dopune Prostornog plana Koprivničko-križevačke županije donesene su 17. prosinca 2012. godine. Zadnje izmjene Prostornog plana Koprivničko-križevačke županije bile su u svibnju 2014. godine.

Županijska uprava za ceste

Županijska Uprava za ceste osnovana je na temelju Odluke o osnivanju Županijske uprave za upravljanje županijskim i lokalnim cestama Koprivničko-križevačke županije („Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“ broj 01/97, 02/99, 10/05, 12/05 – pročišćeni tekst, 07/06 i 12/09) i djeluje na području Koprivničko-križevačke županije. Upravlja s ukupno 871,13 km županijskih i lokalnih cesta od kojih 115,53 km nema suvremeni kolnički zastor.

Turistička zajednica Koprivničko-križevačke županije

Turistička zajednica Koprivničko-križevačke županije osnovana je 2010. godine stupanjem na snagu Statuta turističke zajednice Koprivničko-križevačke županije („Narodne novine“ broj 130/10). Pravni je sljednik Turističke zajednice Koprivničko-križevačke županije upisane u Upisnik turističkih zajednica Ministarstva turizma (KLASA: 334-03/94-03/199, URBROJ: 529-02/95-0002) od 12. lipnja 1995. godine.

Osnovana je sa ciljem promocije turizma Koprivničko-križevačke županije. Osnivači Zajednice su njezini članovi i to: turističke zajednice općina, gradova, mjesta i područja osnovane na području županije. Na području Koprivničko-križevačke županije djeluju turističke zajednice Gradova Koprivnica, Križevaca i Đurđevca dok u sklopu Općine Kalnik djeluje i Turistička Zajednica Općine Kalnik.

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Koprivničko-križevačke županije

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Koprivničko-križevačke županije osnovana je temeljem Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/13) i Zakona o ustanovama („Narodne novine“ broj 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08), Odlukom županijske skupštine Koprivničko-križevačke županije o osnivanju Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Koprivničko-križevačke županije („Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“ broj 16/96, 1/05, 10/05, 12/05 - pročišćen tekst, 12/09, 9/12 i 3/14).

Osnovna djelatnost Javne ustanove je zaštita, održavanje, očuvanje, promicanje i korištenje posebno zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Koprivničko-križevačke županije i to: strogih rezervata, regionalnih parkova, posebnih rezervata, park-šuma, značajnih krajobraza, spomenika prirode, spomenika parkovne arhitekture, te specifičnih geomorfoloških fenomena, životnih zajednica, značajnih biljnih i životinjskih vrsta, odnosno zaštićenih prirodnih vrijednosti na temelju Zakona o zaštiti prirode.

Javna ustanova upravlja i područjima koja se nalaze na teritoriju Koprivničko-križevačke županije a sastavni su dijelovi Ekološke mreže Republike Hrvatske i preventivno zaštićenog područja Regionalnog parka Mura-Drava.

Hrvatska obrtnička komora Obrtnička komora Koprivničko-križevačke županije

Hrvatska obrtnička komora obnovljena je Zakonom o obrtu 1993. godine („Narodne novine“ broj 77/93, 42/95, 88/95, 24/96, 82/96, 90/96, 64/01, 71/01, 49/03 – pročišćeni tekst, 68/07, 79/07 i 143/13). HOK Obrtnička komora Koprivničko-križevačke županije je organizacija obrtnika koja promiče, usklađuje, zastupa i predstavlja zajedničke interese obrtnika Koprivničko-križevačke županije. Osnovana je 1997. godine kao dio komorskog sustava.

Članovi Obrtničke komore su obrtnici čije je sjedište na području Koprivničko-križevačke županije. Kroz komoru su obrtnici prema vrsti djelatnosti organizirani u osam cehova. U okviru komore djeluju udruženja obrtnika Koprivnica, Križevci i Đurđevac.

Hrvatska gospodarska komora Županijska komora Koprivnica

Hrvatska gospodarska komora osnovana je Zakonom o Hrvatskoj gospodarskoj komori („Narodne novine“ broj 66/91 i 73/91), HGK Županijska komora Koprivnica kao dio sustava osnovana je 1994. godine s ciljem poticanja razvoja gospodarstva i poduzetništva u Koprivničko-križevačkoj županiji.

Županijska komora Koprivnica predstavlja mjesto susreta gospodarstvenika, poslovnih razgovora, razmjene poslovnih ideja, stjecanja novih saznanja, mjesto institucionalne zaštite interesa i promocije županijskog gospodarstva u zemlji i inozemstvu.

Koprivnički poduzetnik d.o.o.

Koprivnički poduzetnik d.o.o. osnovan je 2001. godine temeljem Odluke o osnivanju Poduzetničkog inkubatora (Koprivnički poduzetnik) („Glasnik Grada Koprivnice“ broj 09/01 i 03/09). Obuhvaća poduzetnički centar i poduzetnički inkubator, a funkcionira kao poseban oblik potpore kojim se olakšava poslovanje poduzetnicima-početnicima u prvim godinama poslovanja, osiguranjem poslovnog prostora po povoljnim uvjetima, korištenjem zajedničkog administrativnog servisa i stručne pomoći, pružanjem usluga poslovnog servisa te svih ostalih pogodnosti poduzetnicima početnicima.

Ured državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji

Ured državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji ustrojen je na temelju Uredbe o unutarnjem ustrojstvu ureda državne uprave u županijama („Narodne novine“ broj 40/12, 51/12 i 90/13). Uz prethodnu suglasnost Ministarstva uprave Republike Hrvatske donesen je Pravilnik o unutarnjem redu Ureda državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji kojim se definiraju poslovi državne uprave koji se odnose na gospodarstvo, društvene djelatnosti, imovinsko-pravne odnose, opću upravu i nadzor nad zakonitošću općih akata predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Ispostave ureda državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji nalaze se u Križevcima i Đurđevcu.

Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Križevci

Hrvatski zavod za zapošljavanje javna je ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, ustrojena Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti sa ciljem rješavanja pitanja iz problematike vezane uz zapošljavanje i nezaposlenosti. Područni ured nalazi se u Križevcima, a ispostave u Koprivnici i Đurđevcu. Pravni okvir definiran je Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti ("Narodne novine", broj 12/13 i 153/13), Zakon o radu („Narodne novine“ broj 149/09, 61/11, 82/12, 73/13 i 93/14) te ostalim zakonima.

Hrvatska poljoprivredna agencija

Hrvatska poljoprivredna agencija (HPA) je ustanova Vlade Republike Hrvatske nastala 2009. godine temeljem Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o Hrvatskom stočarskom centru („Narodne novine“ broj 28/09), a koji je pak nastao 2003. godine temeljem Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o Hrvatskom stočarsko seleksijskom centru („Narodne novine“ broj 78/03) osnovanom 1994. godine Uredbom Vlade Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 63/94) u svrhu provedbe djelatnosti na unaprjeđenju stočarskog sektora u Republici Hrvatskoj. HPA utječe na razvoj i unaprijeđenje stočarske i poljoprivredne proizvodnje, te provodi mjere agrarne politike koje donosi Ministarstvo poljoprivrede. Središnjica HPA nalazi se u Križevcima.

Hrvatska poljoprivredna komora

Hrvatska poljoprivredna komora (HPK) osnovana je 2009. godine u skladu sa Zakonom o Hrvatskoj poljoprivrednoj komori („Narodne novine“ broj 30/09, 127/10, 50/12), a djeluje na temelju Statuta Hrvatske poljoprivredne komore s ciljem zaštite, zastupanja i promicanja interesa hrvatskih poljoprivrednih proizvođača, edukacija i savjetovanja članova Komore. HPK stvara pozitivnu poduzetničku klimu u poljoprivrednom sektoru te poboljšava život ruralnih područja Republike Hrvatske i osnažuje poljoprivredne proizvođače na domaćem i međunarodnom tržištu.

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije ustrojeno je Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“ broj 150/11, 22/12 i 39/13) i Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije („Narodne novine“ broj 27/12, 40/13 i 113/13). Obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na planiranje i provođenje regionalne razvojne politike i uspostave cjelovitog sustava planiranja, programiranja, upravljanja i financiranja regionalnoga razvoja kao i koordinaciju sudionika i aktivnosti vezanih uz planiranje, programiranje, provedbu, praćenje provedbe i vrednovanje godišnjih i višegodišnjih regionalnih razvojnih programa i projekata koji su namijenjeni razvoju županija i širih regija, poticanju razvoja područja koja zaostaju za nacionalnim razvojnim prosjekom, poticanju razvoja prekogranične, međuregionalne i transnacionalne suradnje kao i na pripremu prioriteta i višegodišnjih i godišnjih strateških i operativnih dokumenata za korištenje sredstava fondova Europske unije i ostalih međunarodnih izvora financiranja namijenjenih regionalnom razvoju; te ostale upravne i druge poslove.

Ministarstvo poduzetništva i obrta

Ministarstvo poduzetništva i obrta ustrojeno je Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“ broj 150/11, 22/12 i 39/13) te Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva poduzetništva i obrta („Narodne novine“ broj 21/12, 19/13 i 37/14), a obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na malo i srednje poduzetništvo; obrtništvo; zadrugarstvo; poticanje izvoza i stranih ulaganja, te unapređenja konkurentnosti u području maloga i srednjega poduzetništva. Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na sudjelovanje u radu tijela Europske unije na područjima iz nadležnosti ministarstva.

Ministarstvo gospodarstva

Ministarstvo gospodarstva ustrojeno je Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“ broj 150/11, 22/12 i 39/13) i Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva gospodarstva („Narodne novine“ broj 28/12, 102/13, 10/14 i 120/14). Ministarstvo gospodarstva obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: razvoj i unaprjeđenje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva, instrumente i mјere gospodarske politike; industrijsku politiku i politiku primjene inovacija i novih tehnologija; upravljanje jamstvenim fondom za unaprjeđenje industrije; poslove vezane uz primjenu i korištenje prava intelektualnog i industrijskog vlasništva i poticanje stvaralaštva u industriji

trgovini u cilju razvoja konkurentnosti; energetsku politiku Republike Hrvatske; rудarstvo; strategiju olakšavanja i poticanja ulaganja i izvoza.

Ministarstvo obavlja i poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije u područjima iz njegove nadležnosti.

Ministarstvo poljoprivrede

Ministarstvo poljoprivrede ustrojeno je Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“ broj 150/11, 22/12 i 39/13) i Uredbom u unutarnjem ustrojstvu Ministarstva poljoprivrede („Narodne novine“ broj 27/12, 80/13, 16/14 i 50/14), a obavlja upravne i ostale poslove koji se odnose na stalno povećanje konkurentnosti hrvatske poljoprivrede kroz poticanje proizvodnje, potporu dohotku poljoprivrednim gospodarstvima, kapitalna ulaganja i ruralni razvitak, privlačenje novih investicija, poticaji za ekološku i organsku proizvodnju, te ostale poslove iz djelokruga ministarstva.

Obrazovne institucije

Na području Koprivničko-križevačke županije djeluje 16 predškolskih ustanova/vrtića. U više općinskim središta još uvijek ne postaje dječji vrtići (Gornja Rijeka, Hlebine, Kalnik, Kloštar Podravski, Podravske Sesvete, Rasinja, Sokolovac, Sveti Ivan Žabno i Sveti Petar Orehovec). U Koprivničko-križevačkoj županiji djeluje 25 osnovnih škola (od toga Centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju „Podravsko sunce“ Koprivnica i Centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju Križevci). U Koprivničko-križevačkoj županiji djeluje 8 srednjih škola i 1 učenički dom. Jednosmjenska nastava odvija se u tri srednje škole.

Na području Koprivničko-križevačke županije djeluju dvije visokoškolske ustanove: Visoko gospodarsko učilište u Križevcima (VGUK) i Sveučilište Sjever sa sjedištem u Koprivnici. Na području Koprivničko-križevačke županije djeluju 2 pučka otvorena učilišta: Pučko otvoreno učilište Koprivnica i Pučko otvoreno učilište Križevci, te Obrtničko učilište POUKA. Institucije s područja Koprivničko-križevačke županije koje se bave nekim od oblika cjeloživotnog učenja su Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Križevci, PORA Razvojna agencija Podravine i Prigorja, Udruženje obrtnika Koprivnica, Udruženje obrtnika Križevci, Udruženje obrtnika Đurđevac, VGUK.

Znanstvena djelatnost provodi se u sklopu navedenih znanstveno-nastavnih institucija te kroz primjenjena istraživanja u laboratorijima Podravke d.d.

Kulturne institucije

Na području Koprivničko-križevačke županije nalazi se veliki broj kulturnih ustanova. U Gradovima Koprivnici, Križevcima i Đurđevcu djeluje po jedna knjižnica. U Općinama Virje i Gornja Rijeka djeluju samostalne općinske knjižnice. Diljem županije ima 12 muzeja i 9 galerija.

Na području Gradova Koprivnice i Đurđevca te Općine Kalnik u tijeku je digitalizacija muzejske građe.

Gospodarski sektor

Na području Koprivničko-križevačke županije 2012. godine bilo je 1494 d.d. i d.o.o., 1432 obrta, 71 zadruga te 11.497 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava. Od trgovačkih društava, najviše ima malih trgovaca (1469). Najznačajniji izvoznik na području Koprivničko-križevačke županije je prehrambena industrija. Na području Koprivničko-križevačke županije bilježi se prisutnost gotovo svih većih trgovaca lanaca maloprodaje.

Najznačajniji gospodarski subjekti prema ukupnom prihodu u 2013. godini su kako slijedi:

- PODRAVKA d.d.;
- KTC d.d.,
- BELUPO lijekovi i kozmetika d.d.,
- DANICA, mesna industrija d.o.o.,
- CARLSBERG CROATIA d.o.o.

Na području Koprivničko-križevačke županije ima dosta veći smještajni kapaciteti su:

- Hotel Podravina Koprivnica
- Hotel Picok Đurđevac
- Zlatan i Marinela Koprivnica

Na području Koprivničko-križevačke županije ima mnogo manjih prijevoznika. Značajna transportna poduzeća su:

- Hrvatske ceste
- Hrvatske željeznice
- Čazmatrans d.o.o.
- Šimunić promet d.o.o.

U području vodnog i komunalnog gospodarstva te elektropskrbe značajnija poduzeća su:

- Hrvatske vode, Bistra d.o.o., Đurđevac
- Koprivničke vode d.o.o.
- Komunalac Koprivnica
- Komunalije d.o.o. Đurđevac
- Komunalno poduzeće Križevci
- Ina - Industrija nafte d.d.
- JANA – Jadranски naftovod
- Koprivnica plin d.o.o.
- Radnik d.d.
- Radnik plin d.o.o.
- Komunalije plin d.o.o.
- Hrvatska elektroprivreda

Civilno društvo

Prema podacima Registra udruga Ministarstva uprave Republike Hrvatske, na području Koprivničko-križevačke županije na dan 31.12.2012. godine registrirano je 1.028 organizacija civilnog društva. Udruge djeluju na širokom spektru područja od sporta (353) gdje se po broju najviše ističu nogometni klubovi; tehnike (205 udruga) gdje se po broju najviše ističu dobrovoljna vatrogasna društva; kulture (172), gdje se najviše ističu KUD-ovi i puhački orkestri te gospodarstva (163) u što se svrstavaju brojne udruge vinara i lovačka društva. Također su zastupljene i udruge žena, mladih i branitelja te osoba s invaliditetom. Udruge je potrebno poticati na međusobnu suradnju i koordinaciju s drugim udrugama, ali i na povezivanje s gospodarskim sektorom kako bi se kroz sinergijski učinak ostvarili značajniji rezultati.

III. SWOT analiza Koprivničko-Križevačke županije

SNAGE	SLABOSTI
<p><u>LJUDSKI RESURSI</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Tradicija i izvrsnost u obrazovanju u poljoprivredi - Kvalitetni kadrovi u prehrambenoj i farmaceutskoj industriji <p><u>PRIRODNI RESURSI, OKOLIŠ, INFRASTRUKTURA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bogatstvo prirodnih resursa – nafta, plin, pitka voda, hidropotencijal, termalni izvori, mineralne sirovine i tehnološko drvo - Energetska baza Republike Hrvatske- proizvodnja plina - Bogata prirodna baština - Bogata kulturna baština - Razvijena energetska infrastruktura (posebno elektroenergetska infrastruktura), plinoopskrba i vodoopskrba, zadovoljavajući standard zaštite voda - Razvijena telekomunikacijska mreža - Povoljan geoprometni položaj - prometno međunarodno i nacionalno križište, blizina državne granice - Razvedena cestovna mreža - državnih, županijskih i lokalnih cesta - Etapna uspostava projekta regionalnog centra za gospodarenje otpadom „Piškornica“ i sanacija svih odlagališta 	<p><u>LJUDSKI RESURSI</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Veliki pad broja stanovnika - Nepovoljna starosna struktura stanovništva - Negativan migracijski saldo - Visoka nezaposlenost - Pad broja zaposlenih/per capita <p><u>PRIRODNI RESURSI, OKOLIŠ, INFRASTRUKTURA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Dio lokalnih i pretežiti dio nerazvrstanih cesta nema suvremeni kolnički zastor (makadam) - Neadekvatno vrednovanje, istraženost, korištenje i upravljanje prirodnim i okolišnim resursima (posebice mineralnim sirovinama) - Nedostatno korištenje obnovljivih izvora energije, osobito geotermalne energije - Nedovoljno vrednovanje i korištenje kulturnih i prirodnih resursa za razvoj kulture, turizma i gospodarstva u cjelini - Nedovoljno razvijen sustav i nepostojanje programa praćenja stanja (monitoringa) u područjima Ekološke mreže, te neosigurana finansijska sredstva za provođenje praćenja stanja - Nerevidirani i zastarjeli sustav upravljanja poplavnim područjima i obrane od poplava
<p><u>GOSPODARSTVO</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pozitivan saldo vanjskotrgovinske razmjene - Razvijena prerađivačka industrija – industrija hrane i pića, farmaceutska industrija - nekoliko jakih „lidera“ - Razvijeno malo i srednje poduzetništvo - rast broja malih trgovачkih društava, rast udjela u ukupnom prihodu, nositelji novog zapošljavanja - Razvijena poduzetnička infrastruktura - Stabilno i kontinuirano kreditiranje poduzetnika uz subvenciju kamata 	<p><u>GOSPODARSTVO</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nepovezanost malog i srednjeg poduzetništva međusobno i s velikim gospodarskim subjektima - Nedovoljna usmjereność malog i srednjeg poduzetništva na tehnološki razvoj i komercijalne inovacije, te marketinške aktivnosti - Nedostatak tehnološke infrastrukture za razvoj malog i srednjeg poduzetništva - Nedovoljna implementacija standarda i normi - Pad investicija velikih i srednjih tvrtki smanjenjem aktivnosti uslijed gospodarske krize

<ul style="list-style-type: none"> -Dobra raspoloživost prostora u poduzetničkim zonama za nove investicije -Kontinuirano sufinanciranje komunalne infrastrukture u poduzetničkim zonama -Tradicija poljoprivredne proizvodnje za potrebe prehrambene industrije -Kvalitetni turistički potencijali za razvoj kulturnog turizma (kolijevka naivne umjetnosti, bogata kulturno-povjesna baština, tradicijske manifestacije), seoskog i wellness turizma, te raznih oblika kontinentalnog turizma (ruralni, lovni i ribolovni turizam, vinski turizam, seoski turizam, planinarenje, promatranje ptica, gastroturizam, biciklizam, izletnički, tranzitni i ruralni turizam) 	<ul style="list-style-type: none"> -Stagnacija i propadanje nekad tradicionalne drvno-prerađivačke industrije u Županiji -Neujednačena gospodarska aktivnost na području Županije - koncentracija u Županijskom središtu -Smanjenje broja aktivnih obrta i smanjenje broja zaposlenih u obrtu -Neusklađenost obrazovnih programa s potrebama poslodavaca u gospodarstvu -Nedovoljna iskorištenost kapaciteta u poljoprivredi - usitnjeni posjedi uglavnom bez navodnjavanja, prevladavajuća staračka gospodarstva, nedostatak specijalizacije u proizvodnji, slabe marketinške aktivnosti, neadekvatna obrazovna struktura poljoprivrednika, nespremnost na međusobno povezivanje i udruživanje -Nesređene zemljишne knjige -Neiskorišteni turistički potencijali, posebice uz rijeku Dravu i planinu Kalnik, needuciranost dionika u turizmu -Neadekvatni smještajni kapaciteti i ugostiteljska ponuda -Nedovoljno razvijen marketing i brendiranje Županije kao turističke destinacije -Pad bruto dodane vrijednosti po zaposlenom u industriji
<p><u>DRUŠTVENE DJELATNOSTI</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -Ospozobljenost nastavnog kadra u školstvu -Relativno zadovoljavajuće zdravstveno stanje populacije u Koprivničko-križevačkoj županiji -Razvijen sustav udomiteljstva -Razvijene izvaninstitucionalne usluge pomoći u kući za starije i nemoćne -Istaknuta uloga i doprinos udruga osoba s invaliditetom u izjednačavanju mogućnosti za osobe s invaliditetom -Razvijena privatna inicijativa u razvoju smještaja (domova socijalne skrbi) i pružanju zdravstvenih usluga -Razvijeni partnerski odnosi udruga i institucija na projektima javnog sektora 	<p><u>DRUŠTVENE DJELATNOSTI</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -Nedostatni prostorni kapaciteti i opremljenost u osnovnom i srednjem školstvu, kao i u predškolskim institucijama -Nedovoljno razvijeno visoko školstvo u Koprivničko-križevačkoj županiji -Neujednačena dostupnost primarne zdravstvene zaštite i usluge hitne pomoći -Nedostatna palijativna skrb za teško bolesne -Nedostatak pojedinih socijalnih usluga (sklonište za žene, tretmani za počinitelje obiteljskog nasilja, nedostatak usluga za djecu i mlade s poremećajima u ponašanju, rehabilitacija lječenih alkoholičara itd.) -Nedostatak preventivnih programa za očuvanje zdravlja i prevenciju zdravstvenih rizika

**Strategija regionalnog razvoja pograničnog područja
Koprivničko-križevačka županija**

<ul style="list-style-type: none"> -Razvijena mreža nevladinih organizacija -Kontinuirano jačanje civilnog sektora, jačanje nevladinih udruga i udruženja u socijalnim aktivnostima, kulturi, zaštiti okoliša i sportu 	<ul style="list-style-type: none"> -Nedovoljno razvijeno civilno društvo u području tehničke kulture -Manjak kulturnih institucija i odgovarajućih kadrova, osobito u ruralnim sredinama
<p>UPRAVLJANJE RAZVOJEM</p> <ul style="list-style-type: none"> -Iskustvo u prekograničnoj suradnji -Dobra suradnja županijske uprave s jedinicama lokalne samouprave i ostalim institucijama -Koordinacija svih razvojnih projekata i aktivnosti Županije kroz razvojnu agenciju 	<p>UPRAVLJANJE RAZVOJEM</p> <ul style="list-style-type: none"> -Neuravnotežen razvoj -Razlike u standardu života i mogućnostima privređivanja između grada i sela -Nedostatno znanje i iskustvo u jedinicama lokalne samouprave, institucijama i nevladinom sektoru za pripremu razvojnih i EU projekata -Neinformativizirane usluge uprave -Svrstavanje u I skupinu indeksa razvijenosti
MOGUĆNOSTI	PRIJETNJE
<p>LJUDSKI RESURSI</p> <ul style="list-style-type: none"> -Razvoj sveučilišta „Sjever“ -Jačanje cijeloživotnog učenje i kompetencija -Povećanja broja osoba s višom i visokom školom -Povećanje upisanih i diplomiranih studenata -Poticanje kreativnosti i inovativnosti <p>PRIRODNI RESURSI, OKOLIŠ I INFRASTRUKTURA</p> <ul style="list-style-type: none"> -Poboljšanje kvalitete postojeće prometne infrastrukture i sigurnosti prometa na cestama -Kvalitetnije vrednovanje i poboljšanje sustava gospodarenja mineralnim sirovinama, te razvoj i korištenje obnovljivih izvora energije -Razvoj sustava vodoopskrbe, odvodnje, pročišćavanja otpadnih voda i navodnjavanja poljoprivrednog zemljišta -Daljnji razvoj sustava gospodarenja otpadom (reciklaže) -Razvoj cjelovitog županijskog informacijskog sustava zaštite okoliša i prirode, te uspostava organiziranog monitoringa -Korištenje prirodne i kulturne baštine za razvoj kulture i turizma, posebice ruralnog turizma, te gospodarstva u cjelini -Razvoj integriranog prometa sa susjednim županijama 	<p>LJUDSKI RESURSI</p> <ul style="list-style-type: none"> -Daljnja depopulacija i starenje stanovništva -Odljev mladih, obrazovanih stanovnika -Spor razvoj visokog školstva <p>PRIRODNI RESURSI, OKOLIŠ I INFRASTRUKTURA</p> <ul style="list-style-type: none"> -Prometna izoliranost uslijed nezavršetka izgradnje brze prometnice u cestovnom (brza cesta Gradec-mađarska granica) i Podravske magistrale (Varaždin-Ilok), a u željezničkom prometu drugog kolosijeka pruge Rijeka-mađarska granica, te obnove utovarno-istovarnog kontejnerskog željezničkog terminala u okviru industrijske zone „Danica“ u Koprivnici -Ugroženost prirodnih područja nedostatkom/neprovodenjem planova upravljanja u zaštićenim dijelovima prirode -Ugroženost područja Ekološke mreže zbog nerazvijenog sustava i nepostojanja programa praćenja stanja, te neosiguranih finansijskih sredstava za provođenje praćenja stanja u tim područjima -Ugroženost prirodnih područja zbog nepostojeće informativno-edukativne infrastrukture te vizije upravljanja posjetiteljima u zaštićenim područjima -Nedostatana izgrađenost kapaciteta kanalske mreže naselja i

<ul style="list-style-type: none"> -Razvoj i izgradnja edukativno-informativne infrastrukture i planova za upravljanje posjetiteljima u zaštićenim područjima 	<ul style="list-style-type: none"> odteretnih kanala uz rijeku Dravu u funkciji obrane od poplava
<p><u>GOSPODARSTVO</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -Jačanje konkurentnosti kroz rast izvozno orijentiranih poduzetnika i privlačenjem domaćih i stranih investicija -Povezivanje gospodarskih subjekata (klasteri) -Jačanje poduzetničke i tehnološke infrastrukture -Promocija i stavljanje u funkciju poduzetničkih zona -Stvaranje jamstvenog fonda za potporu gospodarskim aktivnostima -Jačanje sustava obrazovanja i cijeloživotnog obrazovanja i usklađivanje ponude i potražnje -Jačanje komercijalnih poljop. proizvođača (udruživanje, razvoj ekološke i integrirane poljoprivrede, edukacija proizvođača) -Edukacija u turizmu i razvoj smještajnih kapaciteta -Aktiviranje i razvoj postojećih turističkih resursa (kulturni, ruralni, lovni, ribolovni, vinski, seoski, wellness, planinarski, promatranje ptica, gastroturizam, biciklizam, izletnički i tranzitni turizam) -Brendiranje Županije i njezine turističke ponude 	<p><u>GOSPODARSTVO</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -Neadekvatna porezna politika – razvoj sive ekonomije -Globalna gospodarska kriza -Spora provedba nacionalnog programa za oporavak gospodarstva -Spora provedba nacionalne politike konkurentnosti -Odljev stručnih i visoko obrazovanih kadrova u veće gospodarske centre -Pad investicija u velikom i srednjem poduzetništvu zbog smanjene gospodarske aktivnosti uslijed gospodarske krize -Jaka i sve veća konkurenčija proizvođača iz EU u poljoprivredi, prerađivačkoj industriji i trgovini, uvoz robe sumnjive kvalitete
<p><u>DRUŠTVENE DJELATNOSTI</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -Izgradnja i opremanje objekata u školstvu -Jačanje sustava visokoškolskog obrazovanja -Jačanje sustava cijeloživotnog učenja -Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilnog društva -Jačanje preventivnih mjera za smanjenje mortaliteta radno aktivnog stanovništva i smanjenje broja osoba s invaliditetom - Integrirati zdravstvenu uslugu palijativne skrbi u redovni zdravstveni sustav - Razvoj različitih socijalnih usluga za vulnerabilne skupine i članove njihovih obitelji - Daljnje uvođenje sustava upravljanja kvalitetom u zdravstvenim uslugama - Programi socijalizacije romske nacionalne manjine 	<p><u>DRUŠTVENE DJELATNOSTI</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -Državni nacionalni obrazovni programi ne odražavaju specifičnosti regija -Zadržavanje postojećeg načina financiranja, bez daljnje decentralizacije funkcija i finansijskih sredstava u zdravstvenom sustavu -Nedovoljna horizontalna i vertikalna koordinacija pojedinih aktera u sustavu socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja i zdravstva -Nedovoljna socijalizacija romske nacionalne manjine

<u>UPRAVLJANJE RAZVOJEM</u>	<u>UPRAVLJANJE RAZVOJEM</u>
<ul style="list-style-type: none">-Jačanje institucija i jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave za upravljanje razvojem-Razvoj prekogranične i međuzupanijske suradnje radi tehnološkog razvoja, pristupa tržštu, organizacije i jačanja ljudskih resursa-Jačanje kapaciteta na svim razinama za korištenje sredstava fondova EU-a-Kvalitetan rad Lokalnih akcijskih grupa-LAG-ovi	<ul style="list-style-type: none">-Nerealan optimizam prema konkurentnosti-perceptivni rang kvalitete poslovnog okruženja je 2, a statistički 10-Nekonkurentna lokalna uprava-Zadržavanje postojeće fiskalne politike, koja usporava i koči lokalne investicije i razvoj-Neprovodenje procesa decentralizacije-Administrativne barijere realizacije investicija

IV. Glavni izazovi

Regionalni razvoj i demografski pokazatelji

Kao temelj za upravljanje regionalnim razvojem u Republici Hrvatskoj donesen je Zakon o regionalnom razvoju koji je objavljen u „Narodnim novinama“ broj 153/09. Novi Zakon o regionalnom razvoju objavljen je u „Narodnim novinama“ broj 147/2014, a stupio je na snagu 01. siječnja 2015. godine.

U sklopu regija postoje znatna odstupanja u konkurentnosti pojedinih županija. Ocjena stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zasniva se na indeksu razvijenosti. Prema izračunu istog u Kontinentalnoj Hrvatskoj Koprivničko-križevačka županija nalazi se u I. skupini razvijenosti s indeksom razvijenosti 59,19% i ima status potpomognutog područja. Isti status, ali niži indeks razvijenosti imaju Karlovačka, Osječko-Baranjska, Sisačko-moslavačka, Požeško-slavonska, Bjelovarsko-bilogorska, Vukovarsko-srijemska, Brodsko-posavska i Virovitičko-podravska županija, a viši indeks razvijenosti Međimurska i Krapinsko-zagorska županija. Varaždinska županija je u II. skupini s indeksom razvijenosti 86,34%, Zagrebačka u III. skupini s indeksom razvijenosti 124,23%, a Grad Zagreb u IV. skupini s indeksom razvijenosti 186,44%.

Status Koprivničko-križevačke županije prema izračunu indeksa razvijenosti iz 2013. ostao je nepromijenjen u odnosu na Odluku o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti iz 2010. godine - potpomognuto područje I. skupina razvijenosti. Sukladno tome, temeljni cilj je jednomjeran razvoj svih jedinica lokalne samouprave te prelazak Koprivničko-križevačke županije u II. skupinu razvijenosti.

Jedinice lokalne samouprave nisu jednako razvijene, a razvijenost se utvrđuje temeljem indeksa razvijenosti. Indeks razvijenosti prvi puta je u Republici Hrvatskoj utvrđen Odlukom o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti u srpnju 2010. godine („Narodne novine“ broj 89/10). Nova Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti objavljena je u „Narodnim novinama“ broj 158/13.

U Koprivničko-križevačkoj županiji, kao i u ostatku Hrvatske, unazad pet desetljeća kontinuirano opada broj stanovnika. Broj stanovnika u Koprivničko-križevačkoj županiji u razdoblju od 2001. do 2011. godine smanjio se za 8.883 stanovnika. Posljedica je to negativnog prirodnog priraštaja te kombinacije različitih čimbenika koji imaju negativan utjecaj na prirodno kretanje broja stanovnika.

Negativan trend smanjenja broja stanovnika najuočljiviji je po općinama Koprivničko-križevačke županije. U svim općinama, osim u Općini Podravske Sesvete čiji broj stanovnika stagnira, kontinuirano opada broj stanovnika. Takva nepovoljna situacija rezultat je niskog nataliteta i visokog mortaliteta, preseljenja stanovništva, osobito mladog, u gradove unutar Županije, ali i izvan njenih granica, te sveopće ekonomске situacije u Republici Hrvatskoj.

Gledajući posljednje četiri godine Koprivničko-križevačka županija je u kontinuitetu emigracijska Županija što je još jedan pokazatelj negativnih trendova na području Županije.

Prirodni resursi, zaštita okoliša, energija i gospodarenje otpadom

Koprivničko-križevačka županija obiluje bogatstvom prirodnih resursa. S velikim šumskim kompleksima i značajnim dijelom u aluvijalnoj nizini rijeke Drave, Koprivničko-križevačka županija se odlikuje biološkom i krajobraznom raznolikošću, no njeni prirodni bogatstvo/resurs/naslijeđe još nije dovoljno istraženo i valorizirano (npr. putem sustavne inventarizacije biljnih i životinjskih vrsta, staništa, karakterističnih prirodnih i kultiviranih krajobraza). Tradicija planskog i uglavnom kvalitetnog gospodarenja (trenutačno Hrvatske šume d.o.o.) kvalitetna su resursna osnova za drvenu i drveno-prerađivačku industriju. Veliki udio obradivih površina (45,9%) kvalitetna je resursna osnova za poljoprivredu.

Koprivničko-križevačka županija ima značajne resurse pitke vode, koje je radi kvalitetnijeg gospodarenja, potrebno bolje istražiti. Na području Koprivničko-križevačke županije postoje vrlo velike količine vode u naslagama čije debljine variraju od desetak do nekoliko stotina metara pa postoji mogućnost korištenja stalnih zaliha u deficitarnim razdobljima te dobre mogućnosti za ostvarenje induciranih napajanja.

Područje Koprivničko-križevačke županije pripada Dravskom slivu (oko 65%) i Savskom slivu (oko 35%). Kvaliteta vode u svim vodotocima ugrožena je zbog ispuštanja otpadnih voda i odlaganja smeća, što predstavlja opasnost za izvore pitke vode.

Uslijed eksplotacije pijeska i šljunka, nastao je niz antropogenih jezera neposredno uz rijeku Dravu: Jegeniš, Šoderica, Jeđut, Čingi-Lingi, Separacija, Sekuline, Novo Virje, Kingovo, Podravske Sesvete i Ferdinandovac. Na tim jezerima se još uvijek vrši eksplotacija tako se njihova površina povećava. Jezera su izložena procesu eutrofikacije.

Šljunkom je bogata čitava nizina Drave i dijelovi Bilogore. Eksplotacija je nedovoljno regulirana, a ograničenje njenom širenju predstavlja i interes za očuvanje vodnih resursa (jer ležišta šljunka i pijeska ujedno su značajni vodonosnici) i resurs kvalitetnog poljoprivrednog zemljišta (jer se ono velikim dijelom nalazi u istom Dravskom aluvijalnom području), što upućuje na važnost izrade i prihvatanja prostornih planova jedinica lokalne samouprave.

Hidropotencijal rijeke Drave za sada nije iskorišten u dijelu kojim rijeka Drava teče kroz područje Koprivničko-križevačke županije, ali je u planu izgradnja dviju hidroelektrana (Molve 1 i Molve 2) koje su uvrštene su u Strategiju energetskog razvoja Republike Hrvatske prema kojoj je izgradnja hidroelektrana jedan od prioriteta u dalnjem energetskom razvoju, a nalazile bi se isključivo na hrvatskom teritoriju.

Koprivničko-križevačka županija ima značajan potencijal za korištenje geotermalnih voda, koji je također tek manjim dijelom istražen i korišten (samo jedno eksplotacijsko polje geotermalnih voda Lunjkovec-Kutnjak). Odobreni istražni prostori za istraživanje geotermalne vode su Legrad-1 i Ferdinandovac-1, dok se prostorno-planskom dokumentacijom predviđa iskorištavanje postojećih i prenamjena starih naftno-plinskih bušotina u geotermalne (Križevčanka 1-Križevci, Križevačko Vratno, Lunjkovec-Kutnjak, Dravka 1, F1D, F8-Ferdinandovac, Molve 32-Repaš, Leščan-Đurđevac), Gotalovo i Legrad.

Za navedene bušotine mogući oblici korištenja su energetski, u poljoprivredne svrhe i rekreativske svrhe, ali tek nakon izrade studija o tehničkoj i ekonomskoj opravdanosti navedenih zahvata, studije utjecaja na okoliš te detaljne razrade načina korištenja prostora.

Područje Koprivničko-križevačke županije poznato je po bogatim nalazištima plina i nafte, osobito na području Općina Molve, Kalinovac, Virje, Gola i Ferdinandovac. U Koprivničko-križevačkoj županiji INA ima odobrenje za eksplotacijska polja nafte i plina: Legrad, Kutnjak-Đelekovec, Cvetkovec, Peteranec, Gola, Lepavina, Jagnjedovac, Mosti (sjeverni dio), Molve, Ferdinandovac, Čepelovac-Hampovica, Kalinovac, Stari Gradac (krajnji sjeverozapadni dio-područje Općine Kloštar Podravski), Šandrovac (krajnji sjeveroistočni dio-područje Grada Đurđevca) i Bilogora (područje Grada Đurđevca i Općine Kloštar Podravski).

Iz ležišta na području ovih Općina proizvodi se gotovo 70% ukupnih količina plina proizведенog u Republici Hrvatskoj. Najveći i najznačajniji pogon za proizvodnju nafte i plina je pogon u Općini Molve.

Perspektivni istraživački prostor izvan postojećih eksplotacijskih polja nafte i plina proteže se na području cijele županije i to od krajnjeg jugoistoka prema sjeverozapadu. Na navedenom području moguće je očekivati nova istraživanja te odobrenja novih eksplotacijskih polja ili proširenja postojećih.

Na području Koprivničko-križevačke županije prisutna su dva distribucijska područja – DP Elektra Koprivnica i DP Elektra Bjelovar, Pogon Križevci. Opskrbu plinom vrši poduzeće „INA – Industrija nafte“, a prostorom Koprivničko-križevačke županije prolazi i međunarodni Jadranski naftovod s terminalom Virje. Također, postoji perspektivni istraživački prostor izvan postojećih eksplotacijskih polja nafte i plina, a proteže se na području cijele Koprivničko-križevačke županije.

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode na području Koprivničko-križevačke županije zaštićeno je 15 dijelova prirode, u 6 kategorija zaštite te obuhvaća područje od ukupno 20.363,81 hektara (vidi Slika 1.-prilozi).

Najveće zaštićeno područje u Koprivničko-križevačkoj županiji je područje Regionalnog parka Mura-Drava koje se osim u Koprivničko-križevačkoj županiji prostire još i kroz Međimursku, Varaždinsku, Virovitičko-podravsku i Osječko-baranjsku županiju. Na području Koprivničko-križevačke županije nalazi se u površini od 16.780,85 ha.

Ekološka mreža zauzima ukupno oko 70.639,29 ha u Koprivničko-križevačkoj županiji (vidi Slika 2.-prilozi). S obzirom na značajnu biološku i krajobraznu raznolikost prostora Koprivničko-križevačke županije (posljedica znatne površine pod šumom, reljefne raznolikosti, te bogatstva voda), trenutačna površina zaštićenih dijelova prirode iznosi ukupno oko 55,5 km² (ili oko 3,2% ukupne površine Koprivničko-križevačke županije) izvjesno ne odgovara suvremenim standardima zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti (prosjek EU je 18%).

Na području Koprivničko-križevačke županije aktivno je 12 odlagališta otpada od kojih 11 imaju upravitelja, dok odlagalište Šarje na području Općine Podravske Sesvete nemaju upravitelja i organiziranog odvoza otpada. Korištenje navedenih odlagališta predviđeno je do

njihove sanacije i početka odvoženja otpada na Regionalni centar za gospodarenje otpadom „Piškornica“. Tijekom 2012. godine sanirano je 11 divljih deponija.

Odlagališta na području Koprivničko-križevačke županije su u različitim fazama sanacije i pripremljenosti potrebne dokumentacije, a ujedno su unatoč stanju na terenu i nepostojanju minimalnih uvjeta zaštite okoliša u funkciji te ih je potrebno sanirati i zatvoriti.

Na razvoju projekta Regionalnog centra za gospodarenje otpadom (RCGO) „Piškornica“ ishođeni su objedinjeni uvjeti zaštite okoliša, proveden je otkup zemljišta, u postupku je prijenos vlasništva, predan je zahtjev za ishođenje lokacijske dozvole kod nadležnog Ministarstva i ishođena prethodna elektroenergetska suglasnost. Provedena je suradnja s jedinicama lokalne samouprave četiriju županija Sjeverozapadne Hrvatske s ciljem potpisivanja Sporazuma o zbrinjavanju otpada sa „Piškornica“ d.o.o. gdje je na cijelom području od 110 jedinica lokalne samouprave potpisalo 108 jedinica. RCGO „Piškornica“ ugrađen je na Indikativnu listu velikih projekata operativnog programa „Okoliš“ 2007. – 2013. i ujedno će se ugraditi u Operativni program „Okoliš“ 2014.-2020.

Potpisan je Sporazum između 4 županije Sjeverozapadne Hrvatske i Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost (FZOEU) kojim je definiran popis postojećih nesaniranih odlagališta komunalnog otpada sa svrhom izrade aplikacije za osiguranje sredstava za njihovo zatvaranje sanacijom i Plan dalnjeg odlaganja otpada na području Koprivničko-križevačke županije do kraja 2018. godine i njihovo zatvaranje s početkom rada RCGO „Piškornica“. Sporazumom je definirana „Piškornica“ d.o.o. kao koordinator jedinica lokalne samouprave sa FZOEU, raskinuti su stari ugovori i omogućeno financiranje sa 80 % - 20% apliciranjem na Strukturne fondove EU.

Glavni ciljevi u sektoru prirodnih resursa, zaštite okoliša, energije i gospodarenja otpadom:

- Kvalitetnije vrednovanje i poboljšanje sustava gospodarenja mineralnim sirovinama, te razvoj i korištenje obnovljivih izvora energije.
- Razvoj i izgradnja edukativno-informativne infrastrukture i planova za upravljanje posjetiteljima u zaštićenim područjima.
- Daljnji razvoj sustava gospodarenja otpadom (reciklaže).
- Razvoj cjelovitog županijskog informacijskog sustava zaštite okoliša i prirode, te uspostava organiziranog monitoringa.
- Korištenje prirodne i kulturne baštine za razvoj kulture i turizma, posebice ruralnog turizma, te gospodarstva u cjelini.

Infrastruktura

U Koprivničko-križevačkoj županiji sustav vodoopskrbe izgrađen je na području svih jedinica lokalne samouprave i ukupno broji 1.315,045 km, iako sva naselja nisu pokrivena. Na sustav vodoopskrbe priključeno je 58,2 % ukupnog broja stanovnika što predstavlja znatno niži postotak priključenosti stanovništva od prosjeka Republike Hrvatske koji je procijenjen na 74%.

Na području Koprivničko-križevačke županije izgrađeno je ukupno 418,489 km sustava javne odvodnje s ukupno 16.720 priključaka na sustav javne odvodnje koje se nalaze na području 10 jedinica lokalne samouprave, dok 15 jedinica lokalne samouprave u Koprivničko-križevačkoj županiji nema priključenih stanova na sustav javne odvodnje.

Od ukupno 50.293 stanova na području Koprivničko-križevačke županije na javnu odvodnju priključeno je ukupno 15.252 stana što iznosi 30,32%, dok je na razini Republike Hrvatske postotak priključenosti stanovništva 44%. Izgrađeno je 6 pročistača.

Na području Koprivničko-križevačke županije izgrađeno je ukupno 133,1 km željezničkih pruga, od čega su 48,4 km međunarodne, 50,1 regionalne i 34,6 lokalne željezničke pruge.

Željeznička pruga Botovo (drž. granica)-Koprivnica-Dugo Selo-Zagreb-Karlovac-Rijeka te krak prema Varaždinu i Osijeku su okosnice željezničkog prometnog sustava Republike Hrvatske. U gradu Koprivnici je križanje ovih značajnih željezničkih pravaca, a stanica koja se nalazi u samom gradu ima značajnu funkciju u regionalnom i državnom prometnom sustavu.

Željeznički granični prijelaz prema Republici Mađarskoj na području Koprivničko-križevačke županije prema Uredbi o graničnim prijelazima Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 97/96 i 7/98) je: Stalni međunarodni granični željeznički prijelaz I kategorije Koprivnica-Gyékényes.

Koprivničko-križevačka županija je područje povezano mrežom prometnica od čega se najveći dio odnosi na cestovni promet, ali od izuzetne važnosti je i željeznička infrastruktura. Riječni promet kao niti zračni nemaju veći gospodarski značaj.

Na području Koprivničko-križevačke županije Hrvatske ceste d.o.o. upravljaju s ukupno 210,80 km državnih cesta od kojih su sve asfaltirane, ali su neki od značajnijih prometnih pravaca kao npr. državna cesta D41 GP Gola-Koprivnica-Križevci-Sesvete (D3) bez završnog sloja asfalta te je na tom pravcu potrebno izvesti habajući sloj asfalta kako bi se cesta dovela u zadovoljavajuće stanje za prometovanje. U proteklom periodu nisu se uložila značajna sredstva na poboljšanje državnih cesta, a potrebno je zbog izrazito velikog prometa. U sklopu tog projekta poboljšali bi se poprečni i uzdužni elementi ceste, izvela odvodnja i izgradnja pješačkih i biciklističkih staza.

Županijska uprava za ceste pod upravom ima ukupno 868 km županijskih i lokalnih cesta od kojih 119 km nema suvremeni kolnički zastor tj. nije asfaltirano. Od toga broja 5,5 km županijskih cesta nije asfaltirano što je prioriteten zadatak jer kao poveznice područja jedne ili više županija što hitnije zahtijevaju modernizaciju kolnika.

Prema ocjeni stanja asfaltnih kolnika na 293 km županijskih i lokalnih cesta je potrebno ojačanje kolničke konstrukcije i polaganje novog sloja asfalta s izgradnjom bankina i rješavanjem oborinske odvodnje.

Nesređeni imovinsko-pravni status cesta (nesređenost zemljišnih knjiga sa stvarnim stanjem) utječe na smanjenje mogućnosti prijave projekata za njihovom obnovom, izgradnjom ili rekonstrukcijom prema EU fondovima.

Osnovni prioriteti u sektoru infrastrukture su:

- Poboljšanje kvalitete postojeće prometne infrastrukture i sigurnosti prometa na cestama.
- Razvoj sustava vodoopskrbe, odvodnje, pročišćavanja otpadnih voda i navodnjavanja poljoprivrednog zemljišta.
- Razvoj integriranog prometa sa susjednim županijama.

Gospodarstvo i tržište rada

BDP Koprivničko-križevačke županije iznosi 984 mil. EUR što je 2,2% ukupnog BDP-a Republike Hrvatske. Prosječna mjesecna bruto plaća u 2012. godini iznosila je 930,83 EUR dok je BDP po stanovniku u Koprivničko-križevačkoj županiji u 2011. godini iznosio 8.524 EUR.

Od 4.919 registriranih pravnih osoba na području Koprivničko-križevačke županije aktivno je njih 2.218 ili 45% te 1.494 trgovачka društva. Od 1.494 trgovачka društva 1.469 je malih, 19 srednjih i 6 velikih. Mala i srednja poduzeća nositelji su gospodarske aktivnosti i zapošljavanja, međutim uslijed negativne gospodarske situacije proteklih godina njihov broj se smanjio.

Najzastupljenija djelatnost u županiji je trgovina unutar koje djeluje 30% ukupnog broja poduzeća te prerađivačka djelatnost s 19%. Na području Koprivničko-križevačke županije bilježi se prisutnost gotovo svih većih trgovачkih lanaca maloprodaje.

Gospodarstvo Koprivnice ostvaruje više od polovice ukupnih prihoda i ukupnih rashoda u županiji iz čega je vidljiva izrazita gospodarska snaga u odnosu na ostale JLS-e.

Najuspješnja poduzeća u Koprivničko-križevačkoj županiji prema veličini ukupnog prihoda u 2012. godini su Podravka d.d., KTC d.d., Belupo lijekovi i kozmetika d.d., Danica, mesna industrija d.o.o. i Carlsberg Croatia d.o.o.

Prema broju zaposlenih po djelatnostima prednjači prerađivačka industrija u kojoj je zaposleno 36% stanovništva, slijedi trgovina s 11% i obrazovanje s 10% zaposlenih. Od

2007. godine u Koprivničko-križevačkoj županiji vrijednost investicija kontinuirano se smanjivala. Sa smanjenjem investicija povezano je i tržište rada. Broj zaposlenih se od 2008. godine kontinuirano smanjuje. U Koprivničko-križevačkoj županiji zbog nepovoljnih ekonomskih prilika kao i u ostatku Hrvatske, nezaposlenost kontinuirano raste.

U 12 poduzetničkih zona u Koprivničko-križevačkoj županiji gospodarski subjekti obavljaju pretežito djelatnosti vezane uz prerađivačku industriju (proizvodnja i prerada hrane, proizvodnja komunalne opreme, proizvodnja papirne ambalaže, prerada drva), trgovinu i usluge što znači da su najčešći tipovi aktivnosti unutar poslovnih zona proizvodno-prerađivačke i uslužno-mješovite.

Gradovi i Općine Koprivničko-križevačke županije pružaju različite olakšice za ulagače ovisno o djelatnosti koja se planira obavljati kao i jedinici lokalne samouprave na čijem području se nalazi poslovna zona. Olakšice uključuju oslobađanje plaćanja komunalne naknade i doprinos u potpunosti ili djelomično u prvim godinama poslovanja te različite druge poticaje.

Poslovne zone planirane su u svim Općinama osim u Općinama Gola i Hlebine, ali značajan izazov predstavlja to što mnoge od njih nisu aktivne niti u funkciji.

Temeljni problemi realizacije poduzetničkih zona na području Koprivničko-križevačke županije su ponajprije neriješeni imovinsko-pravni odnosi i nedovoljni finansijski kapaciteti jedinica lokalne samouprave za sudjelovanje u opremanju poduzetničkih zona.

Glavni ciljevi razvoja gospodarstva:

- Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju olakšan je plasman proizvoda na tržišta zemalja članica EU, a otežan na neka tržišta koja su do sada bila značajna za plasman proizvoda iz Republike Hrvatske (Republika Bosna i Hercegovina, Republika Srbija, Republika Crna Gora, Republika Makedonija i dr.). Novonastala pravila trgovanja za hrvatske proizvode predstavljaju izazov dokazivanja na tržištima EU i zadržavanja tržišnih udjela i poslovne suradnje na tržištima izvan EU. U cilju ostvarivanja navedenog biti će potrebna daljnja ulaganja u istraživanje, razvoj proizvoda, poboljšavanje proizvodnih procesa i u marketing.
- U cilju smanjenja nezaposlenosti kao značajnog cilja, malo i srednje poduzetništvo, a posebice poslovni subjekti s izvoznim programima najznačajniji su potencijal novog zapošljavanja te je potrebno potaknuti nova ulaganja u postojeće poslovne subjekte navedenih karakteristika, poticati privlačenje proizvodnih poduzeća (strane investicije) u poduzetničke zone te i u buduće ulagati u infrastrukturu za mlade tvrtke start up karakteristika kroz poslovne inkubatore i tehnološke parkove.
- U cilju istraživanja i razvoja proizvoda potrebno je ulagati u zajedničke razvojne programe kako tvrtki međusobno tako i u suradnji s znanstvenim institucijama, također je potrebno poticati udruživanje gospodarskih subjekata kroz klastere.

Poljoprivreda i ruralni razvoj

Primjenjujući kriterij OECD-a, koji definira ruralna područja kao područja koja imaju gustoću naseljenosti manju od 150 stanovnika po km², na razini jedinica lokalne samouprave na području Koprivničko-križevačke županije samo Grad Koprivnica s prosječnih 339.3 stanovnika/km² ne spada u ruralne sredine, dok su sve ostale jedinice lokalne samouprave naseljene s manje od 70 st./km².

Na dan 31. prosinac 2012. godine u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava s područja Koprivničko-križevačke županije upisano je ukupno 11.950 poljoprivrednih gospodarstava, dok ukupna poljoprivredna površina upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava iznosi 72.270,73 hektara.

U Koprivničko-križevačkoj županiji poljoprivreda ima važnu ulogu te je prema ukupnom prihodu gospodarstva na trećem mjestu.

U Koprivničko-križevačkoj županiji postoje veliki potencijali za uzgoj voća i povrća kao dohodovnjih proizvodnji. Također, postoji potreba za dodatnom izgradnjom sustava navodnjavanja.

Područje Koprivničko-križevačke županije sa aspekta rajonizacije poljoprivredne proizvodnje sastoji se od pet mikroregionalnih cjelina:

1. Podravski poljoprivredni bazen
2. Prekodravlje
3. Istočni i sjeveroistočni bilogorski dio
4. Kalničko područje
5. Prigorski dio Županije

Raznolikost tipova tla uvjetuje i njihovu različitu namjenu. U području Podravine obzirom na lakši sastav tala te bogat vodni potencijal postoji mogućnost intenzivne poljoprivredne aktivnosti, dok dijelovi Bilogore te kalničko područje pogoduju razvoju voćarstva i vinogradarstva.

Koprivničko-križevačka županija je područje s dominantnom stočarskom proizvodnjom. Najznačajnije proizvodnje su proizvodnja mlijeka te tov junadi i svinja.

Podravski poljoprivredni bazen i Prekodravlje su područja s intenzivnom poljoprivrednom proizvodnjom s baznom stočarskom proizvodnjom dok veliki potencijali u proizvodnji povrća, ljekovitog bilja i voća nisu dovoljno iskorišteni. Istočni i sjeveroistočni bilogorski dio županije ima dobre uvjete za razvoj voćarstva i vinogradarstva, koji nisu dovoljno iskorišteni. Na kalničkom prostoru također nisu iskorišteni prirodni resursi za razvoj voćarstva i vinogradarstva. Kalničko područje je i područje najveće usitnjjenosti zemljишnog posjeda obiteljskih gospodarstava što je karakteristika cijelog područja Županije i predstavlja veliki problem za daljnji razvoj poljoprivrede. Prigorje je prostor srednje intenzivne poljoprivredne

proizvodnje, za koju su na pojedinim dijelovima limitirajući edafski čimbenici kao i reljefne karakteristike poljoprivrednih površina.

Smanjenje otkupne cijene mlijeka negativno se odrazilo prvenstveno na daljnje smanjenje broja proizvođača (prvenstveno malih proizvođača i preinvestiranih gospodarstava gdje se pojavljuje problem otplate kredita). Navedena gospodarstva u velikom se dijelu nisu preorientirala na dohodovnije proizvodnje, već se zemljište iznajmljuje, a mladi migriraju prema urbanim sredinama.

Veći ratarski proizvođači supstituiraju proizvodnje osnovnih žitarica i kukuruza, sjemenskom proizvodnjom, proizvodnjom povrća i industrijskog bilja što je dobra buduća orientacija.

Obzirom na pedološke i hidrološke uvjete na području Koprivničko-križevačke županije postoje iznimni potencijali proizvodnje voća i povrća kao dohodovnijih proizvodnji. Iako je zbog nedostatka adekvatnih organizacijskih formi proizvodnja u navedenim sektorima znatno niža od potencijala, broj povrćara i voćara je u porastu kao i proizvedene količine voća i povrća.

Kako bi se iskoristili potencijali neophodan je viši stupanj horizontalne i vertikalne organiziranosti proizvođača po sektorima kao i dodatna ulaganja u sustave za navodnjavanje, što je i osnovni preduvjet stabilne proizvodnje visokodohodovnih kultura za koje područje Koprivničko-križevačke županije ima klimatske i ekološke preduvjete.

Sustav navodnjavanja u Koprivničko-križevačkoj županiji nije u potpunosti izgrađen. U razdoblju do 2020. planira se izgradnja sustava navodnjavanja sa zahvatima vode iz rijeke Drave na ukupno 2.000 ha na području Legrada, Đelekovca, Velikog Pažuta, Drnja i Hlebine, izgradnja srednjih sustava navodnjavanja s izvorima vode iz manjih vodotoka s akumulacijama na ukupno oko 3.500 ha te izgradnja manjih sustava navodnjavanja s korištenjem podzemnih voda na oko 1.400 ha.

Osnovne karakteristike poljoprivredne djelatnosti na području Koprivničko-križevačke županije su usitnjenost poljoprivrednih posjeda, prosječna veličina poljoprivrednog gospodarstva je 5,22 ha, vlasništvo nad 94 % poljoprivrednog zemljišta je u rukama poljoprivrednih gospodarstava, nepovoljna starosna struktura nositelja poljoprivrednih gospodarstava, orientiranost na stočarsku proizvodnju posebice proizvodnju mlijeka i tova junadi i svinja, neiskorištenost vodnih kapaciteta u svrhu navodnjavanja i neiskorištenost geotermalnih izvora u stakleničkoj i plasteničkoj proizvodnji povrća. Također je problem nepovezanost poljoprivrednih gospodarstava u zadruge, klastere, mehanizacijske prstenove te proizvođačke organizacije i grupe.

U cilju potpore razvoja ruralnog prostora kroz LEADER program, na području Koprivničko-križevačke županije je osnovano pet Lokalnih akcijskih grupa kako slijedi:

- LAG „PODRAVINA“,
- LAG „PRIGORJE“,
- LAG „PRIZAG“,

- AG „MURA-DRAVA“,
- LAG „IZVOR“.

U narednom periodu planirano je da LAG-ovi postanu provedbena tijela za projekte lokalnog razvoja. Svi LAG-ovi s područja Koprivničko-križevačke županije izradili su Lokalne razvojne strategije za svoja područja, prijavili se na IPARD natječaje za Mjeru 202 koja je namijenjena za sufinanciranje LAG-ova te su četri LAG-a i osigurala sufinanciranje putem navedene mjere.

Poljoprivredni proizvođači su udruženi kroz sektorske proizvođačke i uzgajivačke udruge kako slijedi:

- Udruga voćara i proizvođača voćnih prerađevina Koprivničko-križevačke županije,
- Udruga uzgajivača povrća Koprivničko-križevačke županije,
- Svinjogojska udruga Koprivničko-križevačke županije,
- Udruga uzgajivača holstein goveda Koprivničko-križevačke županije,
- Savez udruga uzgajivača simentalskog goveda Koprivničko-križevačke županije,
- Udruga uzgajivača konja "Hrvatski toplokrvnjak",
- Udruga ekoloških poljoprivrednih proizvođača i potrošača Ekoplod.

Glavni ciljevi razvoja poljoprivrede i ruralnog razvoja:

- Kvalitetnijim umrežavanjem poljoprivrednih gospodarstava anulirati nedostatke usitnjenosti poljoprivrednog zemljišta, neadekvatne mehanizacije, a kako bi do izražaja došli sinergijski efekti koji će pomogli opstanku i razvoju poljoprivrednih gospodarstava.
- Povećanje korištenja vodnog potencijala u svrhu navodnjavanja poljoprivrednih površina čime će se osigurati preduvjeti za preorijentaciju na proizvodnju dohodovnijih kultura (voće, povrće, ljekovito i ukrasno bilje), te osigurati stabilnost proizvodnje.
- Korištenje geotermalnih izvora čime će se stvoriti preduvjeti za intenzivnu stakleničku i plasteničku proizvodnju povrća.
- Poticati prelazak na ekološki certificiranu i integriranu proizvodnju kao i proizvodnju sukladnu proizvodnim normama kao što je GLOBAL G.A.P.
- Obzirom da kvaliteta života u ruralnim područjima Koprivničko-križevačke županije zaostaje za kvalitetom života u gradovima, potrebno je daljnje unaprjeđenje izgradnje infrastrukture, kao i razvoj gospodarskih djelatnosti.
- Poticanje kvalitetnog rada Lokalnih akcijskih grupa (LAG-ova).

Turizam

Iako turizam nema značajniji udio u prihodima Koprivničko-križevačke županije, u novije vrijeme izgrađen je cijeli niz novih turističkih sadržaja kao što su biciklističke staze, te vinske i galerijske ceste.

U budućem razdoblju potrebno je objediniti postojeću ponudu, poticati diversifikaciju poljoprivredne proizvodnje, povećati smještajne kapacitete s obzirom na manjak istih, njegovati bogatstvo tradicionalne kulturne baštine i dodatno proširiti turističku ponudu kako bi područje Koprivničko-križevačke županije postalo prepoznatljivo turističko odredište. Potrebno je također poticati tradicijske i umjetničke obrte koji pružaju iznimski doprinos očuvanju kulturne baštine dajući ujedno autentičnost destinaciji.

Koprivničko-križevačka županija se na turističkom tržištu pozicionira kao „cjelogodišnja izletnička, športsko-rekreacijska destinacija očuvane i raznolike prirode, te naglašenih tradicionalnih vrijednosti oplemenjenih u suvremenom izrazu naivnog slikarstva, domaće kuhinje, manifestacija, folklora, gostoljubivosti i vjere“, što se njeguje i provlači kroz mnoge već tradicionalne manifestacije, kao što su Picokijada, Spravišće, Podravski motivi, Renesansni festival i brojne druge na području Koprivničko-križevačke županije.

Povoljan geoprometni položaj Koprivničko-križevačke županije: na sjecištu prometnih pravaca, te blizina zagrebačkog prostora u kojem je koncentrirana četvrtina populacije Republike Hrvatske, te blizina EU (Mađarske, Slovenije, pa i Italije) prednosti su daljnog razvoja turizma na području Koprivničko-križevačke županije.

Obzirom na dugu tradiciju uzgoja konja te djelovanja desetak konjičkih klubova, uzgajivačnica i udruga, konjički (jahački) turizam također predstavlja potencijal razvoja turizma.

Koprivnica je prepoznata kao grad bicikala i obzirom da su zadnjih godina uloženi znatni napor na izgradnji bicilističkih staza, ciklo turizam ima značajan potencijal. Također je značajno što i okolne županije stavljaju naglasak na ciklo turizmu i ulažu znatna sredstava u izgradnju infrastrukture.

Koprivničko-križevačka županija je prepoznatljiva kao središte „naivnog“ slikarstva. Osim na domaćem, ponuda je sve prepoznatljivija i na stranom tržištu.

Bogata sakralna baština i brojna mjesta hodočašća predstavljaju osnovu vjerskog turizma. Vjerski turizam je posebice značajan za Križevce, Molve i Lepavinu. Za daljnji razvoj vjerskog turizma potrebna su daljnja ulaganja.

Dugoročno gledano jedan od potencijalnih oblika turizma koji će se razvijati u Koprivničko-križevačkoj županiji je i zdravstveni turizam s pilot projektom iskorištavanja geotermalnih izvora energije na lokaciji Lunjkovec-Kutnjak čijom će realizacijom biti stvoreni preuvjeti za razvoj zdravstvenog turizma u Koprivničko-križevačkoj županiji.

Glavni ciljevi razvoja turizma:

- Povećanje broja poljoprivrednih gospodarstava koje dodatnom turističkom djelatnošću diversificiraju poljoprivrednu proizvodnju posebice na lokacijama koje su prostorno u blizini već postojećih turističkih sadržaja i turističkih atrakcija.
- Povećanje smještajnih kapaciteta posebice na lokacijama koje su u blizini već postojećih turističkih sadržaja i turističkih atrakcija.
- Povezivanje svih dionika u turizmu kako bi se objedinila turistička ponuda i konkretizirala u turističke aranžmane koji se kao takvi mogu ponuditi na domaćem turističkom tržištu i tržištu okolnih zemalja.
- Potrebno je nastaviti njegovati prirodnu i kulturnu baštinu te ju staviti u funkciju turizma.
- Potrebno je poticati tradicijske i umjetničke obrte koji pružaju iznimski doprinos očuvanju kulturne baštine dajući ujedno autentičnost destinaciji.
- Potrebno je i dalje ulagati u poboljšanje i atraktivnost postojećih turističkih manifestacija.

Obrazovna i socijalna infrastruktura

Jedan od najvećih problema školstva predstavlja nedostatak i neadekvatnost prostora osobito u Koprivnici gdje dvije škole rade u istoj zgradi u dvije smjene. Ostali problemi su nedostatak stručnjaka i vrlo loši uvjeti za rad s djecom s posebnim potrebama.

U poboljšanju sustava srednjoškolskog obrazovanja važna je izgradnja nove zgrade Obrtničke škole u Koprivnici te zgrada gimnazije u Križevcima i Đurđevcu te osiguravanje daljnog obrazovanja i usavršavanja u skladu s potrebama gospodarstva.

Na području Koprivničko-križevačke županije visoko školstvo je još uvijek nedovoljno razvijeno te se godinama kontinuirano radi na usavršavanju studijskih programa i opremanju praktikuma na Visokom gospodarskom učilištu u Križevcima te uspostavi Sveučilišta Sjever. U svrhu uspostave i funkcioniranja Sveučilišnog kampusa u Koprivnici osnovano je gradsko poduzeće Kampus d.o.o.

Programi cjeloživotnog učenja posebno su nužni i korisni u sredini kakva je Koprivničko-križevačka županija, gdje se među glavne probleme ubrajam niska razina obrazovanja, visoka stopa nezaposlenosti, te neravnoteža između potražnje na tržištu rada i raspoložive ponude radne snage.

Na području Koprivničko-križevačke županije zdravstvenu skrb stanovnicima županije na primarnoj razini pružaju koncesionari primarne zdravstvene zaštite i područne ordinacije Doma zdravlja Koprivničko-križevačke županije. Na području Koprivničko-križevačke županije ukupno djeluje 58 timova opće (obiteljske medicine), 42 tima dentalne medicine, 6

pedijatrijskih timova i 8 timova zdravstvene zaštite žena. U Koprivničko-križevačkoj županiji stalno je prisutan problem nedostatka liječnika, kao i na području cijele Hrvatske.

Udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu Koprivničko-križevačke županije je 10% dok je udio osoba s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti u ukupnom stanovništvu je 23,2%. Za njih se nastoji osigurati i izgraditi odgovarajuća infrastruktura i uključiti ih u zajednicu.

U Koprivničko-križevačkoj županiji u nekoliko Općina još uvijek ne postoje dječji vrtići. Broj učenika u osnovnim školama kontinuirano se smanjuje iz godine u godinu. Jedan od ciljeva razvoja školstva u Koprivničko-križevačkoj županiji je uvesti jednosmjensku nastavu u svim školama.

Centri za socijalnu skrb Koprivnica, Križevci i Đurđevac ključne su institucije unutar sustava socijalne skrbi, a vrlo značajnu ulogu u njemu imaju i Dom za djecu „Svitanje“ Koprivnica i Dom za starije i nemoćne osobe Koprivnica.

U Koprivničko-križevačkoj županiji je s pomoći za uzdržavanje bilo obuhvaćeno 3,3% kućanstava što je više u odnosu na državni projekat. Prema tome se može konstatirati da su kunćanstva u Koprivničko-križevačkoj županiji u nešto većoj mjeri ovisna o socijalnoj pomoći te na svojevrsni način, globalno promatrano i nešto siromašnija.

Razloge za to treba tražiti i u popriličnom broju romskih kućanstava na ovom području (čiji je broj nemoguće utvrditi iz službenih statistika), a koja su tradicionalno ovisna o socijalnoj pomoći tj. orijentirani na nju.

Glavni ciljevi razvoja obrazovne i socijalne infrastrukture:

- Obzirom na nedostatne prostorne kapacitete u predškolskom te osnovnom i srednjem školstvu potrebno je daljnje ulaganje u izgradnju i opremanje objekata u školstvu.
- U cilju obrazovanja kadrova potrebnih na tržištu rada potrebno je dodatno usklađivanje srednjoškolskih i visokoškolskih programa te programa cjeloživotnog obrazovanja kao i upisnih kvota za pojedine programe s trenutnim i procijenjenim potrebama za gospodarstva Koprivničko-križevačke županije.
- Daljnje jačanje sustava visokoškolskog i cjeloživotnog obrazovanja.
- Razvoj različitih socijalnih usluga za vulnerable skupine i članove njihovih obitelji.
- Daljnji razvoj programa socijalizacije pripadnika romske nacionalne manjine.
- Povećanje upisanih i diplomiranih studenata i povećanje broja osoba s višom i visokom školom.

Civilno društvo

Iako je većina udruga aktivno i njihovo djelovanje predstavlja važan čimbenik razvoja sporta, njegovanja kulturne baštine, zaštite prirode i društvenog razvoja uopće, na području civilnog društva evidentno je postojanje problema, koji se očituje u nedostatnim i neadekvatnim materijalnim i drugim uvjetima za njihovo djelovanje.

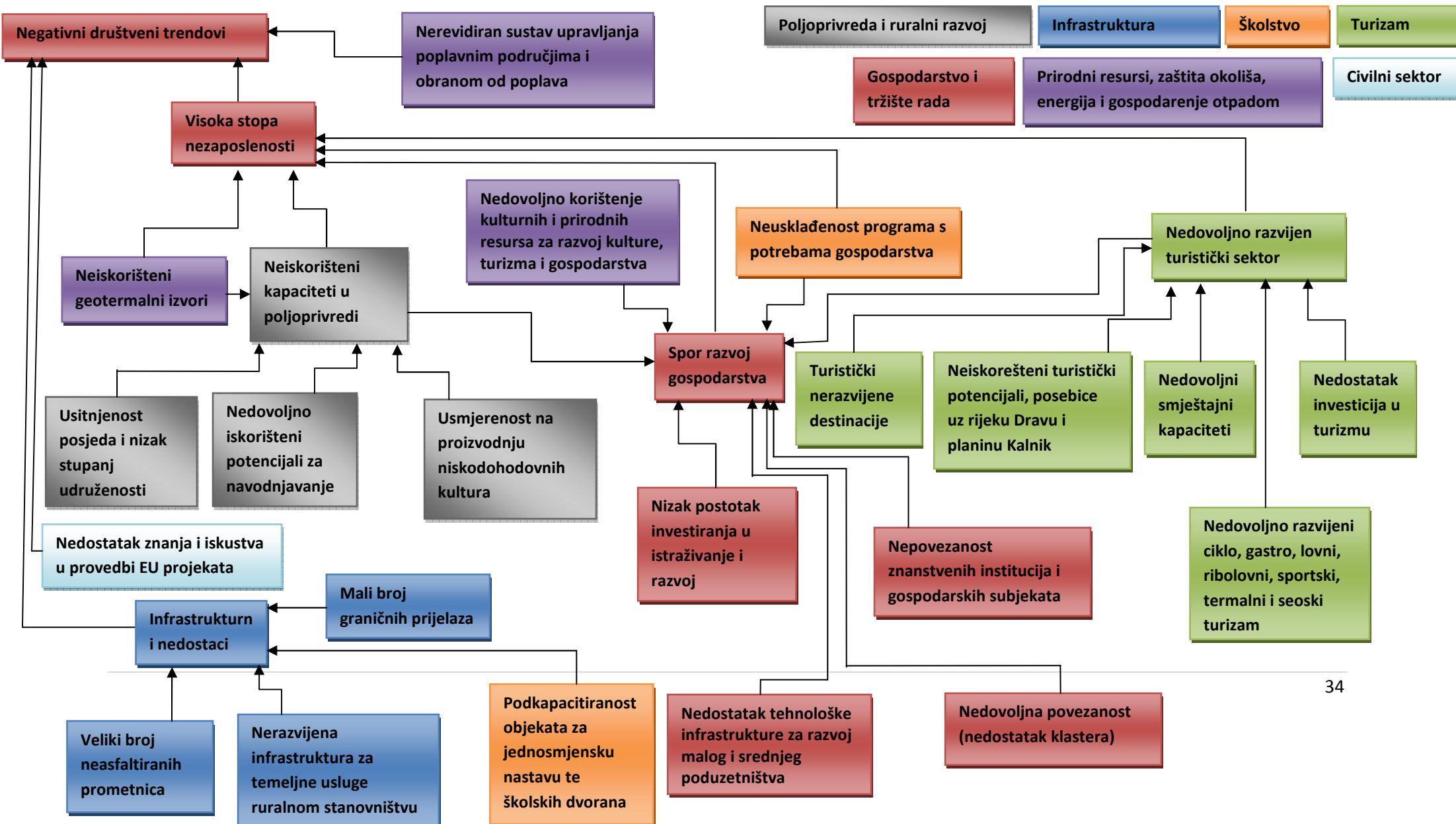
Uz iznimke manjeg broja udruga koje zapošljavaju određeni broj osoba, udruge većinom djeluju amaterski i zasnivaju se na volonterizmu svojih članova.

Financijsku potporu do sada su prvenstveno dobivale od jedinica lokalne samouprave, međutim ulaskom RH u Europsku uniju mijenja se način financiranja civilnog sektora te se pred udruge postavljaju zahtjevi za podizanje razine znanja s ciljem apliciranja projektnih ideja na moguće izvore financiranja.

Glavni ciljevi razvoja civilnog društva:

- Poticanje podizanje razine znanja s ciljem apliciranja projektnih ideja na EU izvore financiranja.
- Također je potrebno poticati udruge na međusobnu suradnju i koordinaciju s drugim udrugama, ali i pri povezivanju s gospodarskim sektorom kako bi se kroz sinergijski učinak ostvarili značajniji rezultati.

V. MEĐUSEKTORSKO PROBLEMSKO STABLO

VI. PRILOZI:

Slika 1. Zaštićena područja Koprivničko-križevačke županije

Slika 2. Ekološka mreža NATURA 2000 na području Koprivničko-križevačke županije

